

PÄÄTÖS
Nro 153/2020
Dnro PSAVI/9483/2020
27.11.2020

ASIA

Oulujärven säännöstelylupaehtojen tilapäinen muuttaminen suppotulva-
vahinkojen ja vaaratilanteiden vähentämiseksi ja estämiseksi Oulujoella,
Kajaani, Paltamo, Vaala, Utajärvi, Muhos ja Oulu

HAKIJA

Fortum Power and Heat Oy
PL 100
00048 FORTUM

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO	3
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA	3
LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ.....	3
Oulujoen säännöstely-yläraja ja pakkojuoksutussääntö	3
Hankkeen tarkoitus	3
Vesitilanne	4
Ennuste	6
Pakkojuoksutuksesta poikkeamisesta aiheutuva vahinko Oulujärvellä	6
Pakkojuoksutuksesta poikkeamisesta saatava hyöty Oulujärvellä.....	6
LAUSUNNOT	8
HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN.....	8
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	8
Lupamääräykset	9
RATKAISUN PERUSTELUT	10
Sovelletut säännökset.....	10
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	10
KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN	10
PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN.....	11
MUUTOKSENHAKU	12

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO

Fortum Power and Heat Oy on aluehallintovirastoon 26.11.2020 toimittamassaan hakemuksessa pyytänyt lupaa Oulujärven säännöstelylupaeh-tojen tilapäiseksi muuttamiseksi suppotulvavahinkojen ja vaaratilanteiden vähentämiseksi ja estämiseksi Oulujoella.

Hakija on ilmoittanut, että tilapäisestä säännöstelylupaeh-tojen muuttamisesta on neuvoteltu Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskusten kanssa sekä Oulujoen vesistön muiden säännöstelijöiden kanssa yhteisessä kokouksessa 26.11.2020. Molemmat ELY-keskukset ovat luvanneet toimittaa lausuntonsa aluehallintovirastoon ensi tilassa. Koska pakkojuoksutustilanne aikaisimmillaan uhkaa toteutua jo tulevana viikonloppuna (27.11.–29.1.2020), hakija on pyytänyt, että asia käsiteltäisiin kiireellisenä mahdollisimman pian.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain 18 luvun 4 §:n 2 momentti ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Oulujoen säännöstely-yläraja ja pakkojuoksutussääntö

Oulujärven säännöstelyn lupapäätöksen (PSVEO 5.12.1974) lupaehdossa 3 määrätään säännöstelyrajoista. Yläraja lokakuun 1 päivän alusta alkaen helmikuun viimeisen päivän loppuun asti on korkeudessa NN +123,00 metriä. Ylin yläraja on heinäkuun 16 päivän alusta alkaen elokuun 31 päivän loppuun asti korkeudessa NN +123,20 metriä.

Lupaehdossa 4 a) määrätään juoksuksista järven ollessa ylärajalla seuraavasti: *"Ylärajan ylittymisen estämiseksi saadaan Oulujärvestä vettä juoksuttaa kevättulvan aikana enintään 650 m³/s ja muuna vuodenaikana enintään 500 m³/s niin kauan kuin vedenpinta on ylärajan alapuolella. Veden noustua ylärajalle tai sen yläpuolelle on juoksutus lisättävä 700 m³/s:iin kuitenkin siten, että lisäys juoksutukseen vuorokaudesta toiseen on enintään 50 m³/s."*

Hankkeen tarkoitus

Oulujärven säännöstelylupa ja siihen liittyvät oikeudet ja velvoitteet kuuluvat Fortum Power and Heat Oy:lle. Hakija esittää, että Pohjois-Suomen aluehallintovirastovirasto myöntäisi vesilain 18 luvun 4 §:n 2 momentin nojalla hakijalle luvan suppotulvavaaran ehkäisemiseksi tarvittaessa väliaikaisesti, 27.11.2020–31.1.2021 välisenä aikana, poiketa Oulujärven säännöstelyluvan lupaehdon 4 a) pakkojuoksutusmääräyksistä. Mikäli Oulujärven säännöstelyluvan mukaisesti järvestä tulisi aloittaa 500 m³/s

tai tätä suurempi juoksutus tilanteessa, jossa jäädyttämisjuoksutus on kesken tai juoksutus uhkaa johtaa hyödeongelmiin, tämän juoksutuksen aloittamista lykätään, kunnes jokeen on syntynyt riittävä jääkansi.

Suppotulvien syntymisen riski kasvaa merkittävästi silloin, kun joen virtaama on suuri joen jäätymisajana. Tällä hetkellä riski poikkeuksellisten suuren suppotulvan syntyyn on Oulujoella merkittävä. Hakijan käsityksen mukaan lähiajan säätilan kehittyessä epäsuotuisasti Oulujoen suppotulvaa voidaan ehkäistä vain poikkeamalla Oulujärven juoksutusmääräyksistä.

Oulujoen suppotulvien estämiseksi jokeen pyritään saamaan aikaiseksi jääkansi heti kun lämpötila laskee. Tätä varten joen juoksutus pienennetään joen veden lämpötilan laskiessa lähelle nollaa. Tavanomainen jäädyttämisjuoksutus tehdään 200–250 m³/s suuruisella, melko tasaisella virtaamalla. Montan voimalaitoksesta ylävirtaan olevilla altailla jääkansi muodostuu yleensä suhteellisen lyhyessä ajassa, 1–2 päivässä. Montan ja Merikosken voimalaitosten välisellä alueella jäädyttämisjuoksutus kestää säätilasta riippuen 5–10 päivää. Jääkannen muodostumisen jälkeen voidaan muutaman päivän kuluessa palata normaaliin käyttöön ja suurempiin juoksutuksiin.

Lämpötilan laskeminen pakkasen puolelle pienentää vesistön tulovirtaamia viiveellä. Mikäli Oulujärvi on pakkasten alkaessa lähellä ylärajaa ja tulovirtaama järveen on 500–550 m³/s, nousee Oulujärven vedenkorkeus noin kolme senttimetriä vuorokaudessa. Viikon kestävän jäädyttämisjuoksutuksen aikana nousu olisi tuolloin 21 senttimetriä.

Joulukuun Oulujärven tulovirtaama on tämän hetken ennusteen mukaan 450–300 m³/s vuorokausikeskivirtaamana. Jos säätilanne ei aiheuta supovaaraa, voi Oulujärven lähtövirtaama olla 500 m³/s, jolloin Oulujärven vedenpinta laskee. Mikäli tulee suppotilanne, tai sen välttämiseksi jääkannen rakentamiselle otolliset olosuhteet, joudutaan virtaamaa rajoittamaan 200–250 m³/s tasolle. Tällöin järven pinta voisi nousta 0,5–2 cm vuorokaudessa. Mitä myöhemmin tämä tilanne tapahtuisi, sen todennäköisemmin pinta ei nousisi niin korkealle, koska tämän hetken ennusteen mukaan tulovirtaamat pienenevät pidemmälle joulukuulle mennessä. Jos virtaamia joudutaan rajoittamaan 15 vrk joulukuun alussa, voi Oulujärven pinta nousta korkeimmillaan arviolta NN +123,30 tasolle.

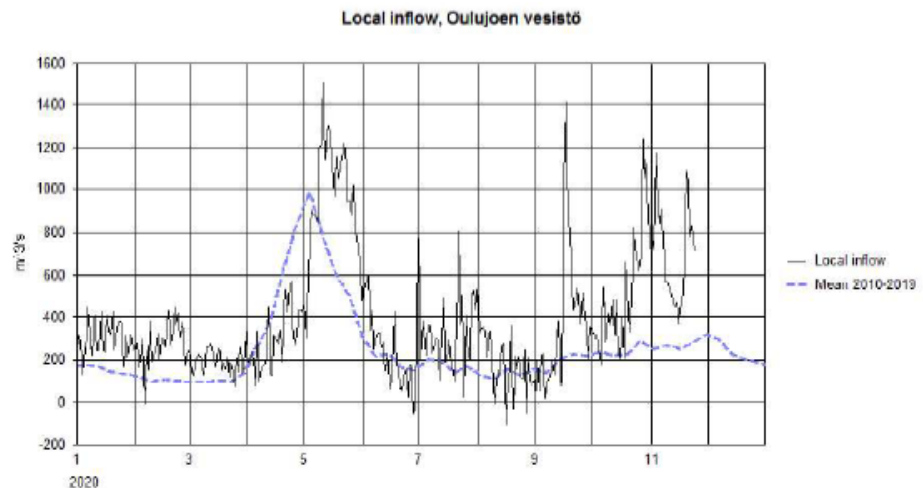
Vahinkojen syntyminen pyritään estämään ensisijaisesti Oulujärven säännöstelyluvan mukaisilla juoksutuksilla. Oulujoen jäädyttämisjuoksutus aloitetaan vasta, kun jäätyminen on erittäin todennäköistä ja/tai runsas supon muodostuminen pakottaa vähentämään juoksutusta. Siihen asti Oulujärven vedenkorkeuden nousu pyritään pitämään mahdollisimman pienenä.

Vesitilanne

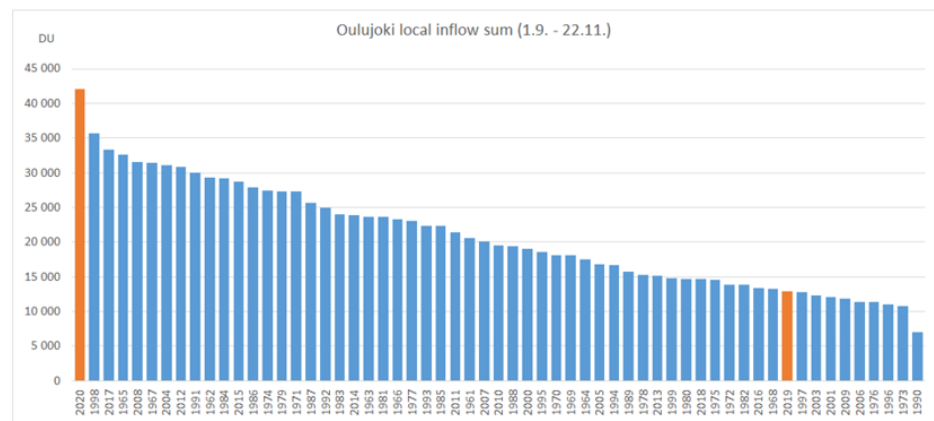
Kulunut syksy 2020 on ollut Oulujoen vesistössä sääoloiltaan poikkeuksellisen märkä. Sademäärät ovat olleet ennätysellisen suuret ja tulovirtaama on ollut koko syksyn ajan suuri. Oulujoen vesistön vuoden 2020 syksyn sademäärät ylittävät edellisen ennätysvuoden 1998 sademäärät.

Koko syksyn jatkuneista suurista juoksutuksista huolimatta vesistön kaikki säännöstellyt järvet ovat hyvin lähellä ylärajoja, eikä varastotilavuutta ole merkittävästi jäljellä.

Seuraavassa kuvassa on esitetty vuoden 2020 tulovirtaama Oulujoen vesistössä. Ylempi musta viiva on kuluvan vuoden tulovirtaama ja alempi sininen katkoviiva kuvaa vuosien 2010–2019 keskiarvoa.

Nyt vallitseva vesitilanne marraskuun lopulla juuri talven alkaessa on Oulujoen vesistössä erittäin harvinainen. Oulujärven vedenkorkeus on marras-joulukuussa ollut yhtä lähellä ylärajaa viimeisen 25 vuoden aikana neljästi. Syksyn tulovirtaamassummat vuosina 1967–2020 on esitetty seuraavassa kuvassa. Kuvassa on esitetty 1.9.–22.11 päivien tulovirtaamien vuorokausikeskiarvojen (DU) summa.

Vuosina 2006 ja 2015 erityisesti joulukuun tulovirtaamat olivat suuria. Tuolloin yhtiö haki ja sai luvan poiketa Oulujärven juoksutusmääräyksistä.

Oulujärven vedenkorkeus on suurten tulovirtaamien seurauksena ollut koko syksyn keskimääräistä ylempänä. Mikäli luparaja ylittyy, tulee Oulujärvestä juoksentaa $500 \text{ m}^3/\text{s}$ ja veden noustua ylärajalle $700 \text{ m}^3/\text{s}$ kuitenkin siten, että juoksutuslisäys vuorokaudessa on $50 \text{ m}^3/\text{s}$. Mikäli tällainen pakkojuoksutustilanne sattuu samaan aikaan joen jäätymisen alkamisen

kanssa, muodostuu jokeen merkittävästi suppojäättä ja riski tulvimiselle ja laitoksien käytön vaaratilanteille on suuri.

Ennuste

Sää on nollan tuntumassa, ja Oulujoessa ei ole jääkantta. Tällä hetkellä juoksutusta jokeen on voitu nostaa. Mikäli lämpötila ei laske ja suppo-ongelmaa ei muodostu, juoksutus voidaan pitää suurena eikä Oulujärven vedenkorkeus nouse sanottavasti nykyisestä. Sään on kuitenkin ennustettu kylmenevän viikon lopulla, ja lisäksi lumisadealueita kulkee Pohjois-Pohjanmaan halki. Näin ollen on todennäköistä, että juoksutusta joudutaan rajoittamaan suppo-ongelmien välttämiseksi. Juoksutuksen rajoittaminen jäädytysjuoksutuksen, 200-250 m³/s, tasoon nostaa järven pintaa nykyisillä tulovirtaamilla muutaman senttimetrin vuorokaudessa. Siten Oulujärven ehdollinen yläraja voi ylittyä viikon 48 kuluessa. Tämä johtaisi lupaehdon mukaan 500 m³/s ja sitä suurempiin juoksutuksiin, mikä viimeistään aiheuttaa vakavan suppotulvan vaaran sään pysyessä kylmänä.

Pakkojuoksutuksesta poikkeamisesta aiheutuva vahinko Oulujärvellä

Oulujärven ajankohdan yläraja, NN +123,00, on 0,2 metriä kesän ylärajaa, NN +123,20 m, alempana. Alun perin ylärajan laskemiseen syksyn ajaksi on vaikuttanut merkittävämmiin syyskyntöjen vaatima kuivavara rantapelloilla. Oulujärven kesän ylärajan, NN +123,20 m, mitoittamisessa tärkeää oli rantavyöryjen vähentäminen. Säännöstelysuunnitelman mukaisesti pääosa (72,4 km/82, 4 km) ennen säännöstelyä vyöryneistä rannoista jää vedenkorkeuden ollessa NN +123,20 m aallokon aiheuttaman kulumisen ulottumattomiin. Toisaalta Oulujoen jäätyminen käynnistyy lämpötilan laskiessa merkittävästi pakkasen puolelle, jolloin myös Oulujärven rannat jäätyvät, eivätkä enää ole niin herkkiä aallokon aiheuttamalle kulumiselle. Käytännössä vedenkorkeuden nousu ajankohdan ylärajalle tai ylittyminen alle 0,2 metrillä marras-joulukuussa ei aiheutuisi haittaa maa- ja metsätaloudelle tai muulle rantojen käytölle. Vesi- ja säätilanne on kuitenkin sellainen, että taso NN +123,20 saattaa ylittyä, ja jos jääkannen muodostus on tuolloin vielä kesken, isoihin juoksutuksiin siirtyminen lisää huomattavasti vahinkoja joella verrattuna järvellä syntyviin lisävahinkoihin. Mikäli vahinkoa aiheutuu, vastaa säännöstelijä niiden kustannuksista.

Pakkojuoksutuksesta poikkeamisesta saatava hyöty Oulujärvellä

Suuret suppotulvat ovat aiheuttaneet vahinkoa joen rannoilla pääasiassa Montan ja Merikosken voimalaitosten välisellä jokiosalla. Pahin tilanne on ollut tammikuussa 1980. Tuolloin jouduttiin muun tuotannon kapasiteettivaikeuksien takia juoksuttamaan maksimikoneistovirtaamia osittain avoimeen jokeen kovien pakkasten vallitessa. Tällöin Montan alavedenkorkeus nousi ylimmillään tasolle NN +14,28, vedenkorkeus Päivärinteen asteikolla tasolle NN +13,98 ja Kourinojan asteikolla tasolle

NN +13,72 m. Vuoden 1980 kaltaisessa tilanteessa rantapeltoja jää veden alle noin 30 ha ja vahinkoa voi aiheutua 2 asuinrakennukselle ja 5–10 muulle rakennukselle. Vuonna 1980 Montan alavedenkorkeus oli tammi-maaliskuun 1,2–1,5 metriä normaalia talvitilannetta ylempänä.

Voimakas suponmuodostus voi johtaa voimalaitoksen välppien jäätymiseen. Tilanteen jatkuessa koko voimalaitoksen yläkanava voi tukkeutua. Pahoja suppo-ongelmia on ollut useita kertoja Merikosken ja joitakin kertoja myös Utasen voimalaitoksella. Tammikuussa 2006 Utasen voimalaitoksen suppotilanteessa myös tulva-aukkoon syntyi suppojäätilanteen alkuvaiheessa. Voimalaitosten suppotilanteista aiheutuu merkittäviä taloudellisia menetyksiä ja ne ovat myös riski patoturvallisuudelle ja työnteijöiden turvallisuudelle. Utasen voimalaitoksen tukkeutumisesta joen voimatalouskäytölle aiheutuneet suorat taloudelliset menetykset vuonna 2006 jäivät kohtuullisiksi, kun juoksutusta joessa pystyttiin pienentämään ja jääkansi saatiin syntymään jokeen. Tilanne oli kuitenkin vakava, sillä koko joen tuotanto jouduttiin keskeyttämään. Tällaisen yli 400 MW:n kokonaisuuden puuttuminen energiantuotantokapasiteetista aiheuttaa aina merkittävää haittaa koko maan energiantuotannolle.

Merikosken voimalaitoksella pahin jäätilanne on Oulun Energian kuvauksen mukaan ollut 1975:

"Marraskuussa 1975 Montan ja Merikosken välinen joki oli sula ja virtaama noin 400 m³/s. Kun ulkoilman lämpötila laski alle -10 asteen jään ja supon muodostus voimistui joessa nopeasti sillä seurauksella, että Merikosken voimalaitoksen kolme konetta tukkeutuivat lyhyessä ajassa täysin, yläkanava täyttyi jäästä ja suposta ja vesi jouduttiin juoksuttamaan tulvaluukkujen kautta voimalaitoksen ohi. Pian tämän jälkeen säännöstelypadon alapuolella olevan suiston purku-uomissa havaittiin suppo- ja jääpatoja. Vesi alkoi nousta patojen yläpuolella ja peitti ranta-alueita sekä uhkasi nousta muun muassa Oulun kauppatorille. Tilanteen kriittisyyttä osoitti se, että kaupunki perusti eri viranomaistahoja edustavan tulvatilanteen johtoryhmän. Ennen kuin suurempia vahinkoja pääsi syntymään tilanne rauhoittui kun Oulujoen virtaama pieneni Merikosken yläpuolisten voimalaitosten vähennettyä vedenjuoksutusta."

ELY-keskukselta saatujen tietojen mukaan Oulujoessa Montan ja Merikosken välissä on meneillään tällä hetkellä siltatyömaa, jonka toimintaa supon aiheuttamat ongelmat voivat vaikeuttaa.

Kuten historia osoittaa, syntyy pahin suppotilanne silloin, kun jäätymis-aika sattuu yhtä aikaa suurten juoksutusten kanssa. Toistaiseksi jäätymisen aikaan ei ole sattunut Oulujärven lupaehto 4) mukaista pakkojuoksutustilannetta, 500 m³/s-700 m³/s. Tällaisessa tilanteessa myös energiamenetykset olisivat suuria. Esimerkiksi 10 päivää kestävä 600 m³/s ohijuoksutus Utasella ja Merikoskessa aiheuttaisi noin 30 GWh:n menetykset.

LAUSUNNOT

1) **Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualue** on lausunnossaan todennut, että hakemus on perusteltu. Luvan muutos parantaa suppotulvaan varautumista Oulujoella ja edelleen parantaa jokivarren tulvariskien hallintaa.

2) **Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualue** on lausunnossaan todennut, että hakemus on perusteltu, sillä poikkeamisluvasta koituva hyöty on huomattava verrattuna siitä mahdollisesti johtuvaan vahinkoon, haittaan tai muuhun edunmenetykseen.

Kainuun ELY-keskuksen käsityksen mukaan vedenkorkeuden nouseminen Oulujärven tämän ajankohdan säännöstelyn ylärajan yläpuolelle aiheuttaa haittaa rantojen käytölle, rantarakenteille ja alavilla alueilla talvisäilytyksessä oleville veneille. Vedenkorkeus vaikuttaa myös rantaerosioon. Haitat voivat ilmetä välittömästi esim. myrskyn seurauksena tai myöhemmin jäiden vaikutuksesta. Lopulliset vahingot on nähtävissä kevätsulannan jälkeen.

Ennen poikkeusluvan käyttöönottoa säännöstelijän on hyödynnettävä koko Oulujoen vesistön säännöstelykapasiteetti. Koko vesistön säännöstelyä on ohjattava siten, että mahdollinen Oulujärven talviajan ylärajan ylitys jää mahdollisimman vähäiseksi. Kainuun ELY-keskus korostaa, että Oulujoen vesistöalueen säännöstelystä vastaavien yhteistyö ja yhteydenpito on erityisen tärkeää ainakin poikkeuksellisen vesitilanteen aikana.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Asiassa on saatu lausunnot Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskuksilta. Asian kiireellisyyden vuoksi aluehallintovirasto on tutkinut asian vesilain 18 luvun 4 §:n 3 momentin nojalla tiedoksiantoa toimittamatta.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto myöntää Fortum Power and Heat Oy:lle suppotulva-vaaran ehkäisemiseksi luvan poiketa väliaikaisesti, kuitenkin enintään 31.1.2021 saakka, Pohjois-Suomen vesioikeuden 5.12.1974 antaman päätöksen nro 125/74/II lupamääräyksen 4 a) pakkojuoksutusmääräyksestä ja luvan ryhtyä hakemuksessa tarkoitettuihin vaarantorjuntatoimiin säännöstelemällä Oulujärven vedenkorkeutta ja vedenjuoksua.

Luvan saajan on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

1. Mikäli Oulujärven säännöstelyä koskevan päätöksen mukaisesti Oulujärvestä tulisi aloittaa 500 m³/s tai sitä suurempi juoksutus kun Oulujoen jääkannen muodostuminen on kesken, niin juoksutuksen aloittamista saadaan lykätä, kunnes Oulujokeen on muodostunut riittävä jääkansi tai vedenkorkeus Oulujärvessä uhkaa nousta tason NN +123,30 metriä yläpuolelle.

Ennen Oulujärven säännöstelyä koskevan päätöksen mukaisen juoksutuksen aloittamisen lykkäystä on luvan saajan hyödynnettävä koko Oulujoen vesistön säännöstelykapasiteetti. Koko vesistön säännöstelyä on ohjattava siten, että mahdollinen Oulujärven talviajan ylärajan ylitys jää mahdollisimman vähäiseksi.

2. Suppotulvavaaran lakattua Oulujärven vedenkorkeus on alennettava viipymättä ja tarpeellista varovaisuutta noudattaen voimassa olevan lupapäätöksen edellyttämälle tasolle.
3. Vedenkorkeuden nostamisesta korkeuden NN +123,00 metriä yläpuolelle ja lupamääräyksistä poikkeavasta juoksutuksesta on viipymättä ilmoitettava sopivalla tavalla julkisesti sekä mahdollisuuksien mukaan erikseen niille, joiden omaisuudelle siitä on odotettavissa huomattavaa vahinkoa.

Lisäksi luvan saajan on viipymättä ilmoitettava vaarantorjuntatoimien aloittamisesta ja lopettamisesta Sotkamon reitin voimalaitosten omistajille sekä seuraaville tahoille:

- Maa- ja metsätalousministeriö
- Suomen ympäristökeskus
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Kainuun ELY-keskus
- Lapin ELY-keskus, Pohjois-Suomen kalatalouspalvelut
- Oulun kaupunki/Oulun energia
- Oulun-Koillismaan pelastuslaitos
- Kainuun pelastuslaitos
- Oulun kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
- Muhoksen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- Utajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- Vaalan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- Paltamon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

4. Tilapäisen padotuksen ja poikkeuksellisen juoksutuksen aikana vedenkorkeuksia on tarkkailtava ja niistä on pidettävä kirjaa siten, että myöhemmin tapahtuvaa vahinkojen selvittämistä ja arviointia varten padotuksen aikana vallinneet vedenkorkeudet ja virtaamat vesistön kaikissa osissa säännöstelyn vaikutusalueella ovat riittävällä tarkkuudella todettavissa.
5. Luvan saaja on vastuussa vaarantorjuntatoimien toisen omaisuudelle välittömästi aiheuttamista vahingoista.

6. Vaarantorjuntatoimenpiteiden aikana on riittävästi tarkkailtava vahinkojen syntymistä. Kun Oulujärven vedenkorkeus on padotuksen jälkeen alentunut korkeuteen NN +123,00 metriä ja sääolosuhteet sallivat, on vahingot viipymättä arvioitava. Arviota tehtäessä on varattava vahinkoa kärsineille tilaisuus tulla asiassa kuulluiksi. Ellei korvauksista sovita, luvan saajan on saatettava asia hakemusasiana korvausten määräämistä varten aluehallintoviraston ratkaistavaksi vuoden kuluessa tämän päätöksen julkaisupäivästä lukien.

RATKAISUN PERUSTELUT

Vesilain 18 luvun 4 §:n 2 momentin mukaan jos luvan saaneen vesitaloushankkeen toteuttamiseksi on tarpeen ryhtyä kiireellisesti väliaikaisiin toimenpiteisiin hanketta uhkaavan kuivuuden, tulvan, sortuman, jään tai muun poikkeuksellisen syyn vuoksi, lupaviranomainen voi hakemuksesta antaa vesitaloushankkeesta vastaavalle oikeuden ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin haitallisten seurausten estämiseksi.

Poikkeuksellisten luonnonolojen takia Oulujoessa on odotettavissa sellainen suppotulvan syntymisen riski, että siitä saattaa aiheutua suurta yksityiseen ja yleiseen etuun kohdistuvaa vahinkoa Oulun kaupungin sekä Muhoksen, Utajärven ja Vaalan kuntien alueella. Uhkaamassa olevia vahinkoja voidaan vähentää varastoimalla vettä Oulujärveen tilapäisesti yli lupapäätöksessä määrätyn säännöstelyn ylärajan NN +123,00 metriä siten, että lykätään säännöstelyluvan mukaisen juoksutuksen aloittamista kesken jäädyttämiskauden, kunnes Oulujokeen on muodostunut riittävä jääkansi tai vedenkorkeus Oulujärvestä uhkaa nousta tason NN +123,30 metriä yläpuolelle, jolle tasolle luvan saaja on arvioinut Oulujärven pinnan nousevan korkeimmillaan.

Vahinkojen selvittämisen ja korvaamisen osalta annetaan lupamääräyksistä 4, 5 ja 6 ilmenevät määräykset.

Sovelletut säännökset

Vesilain 18 luvun 4 §:n 2 ja 3 momentti sekä 6 §:n 2 momentti

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös saadaan vesilain 18 luvun 4 §:n 3 momentin nojalla panna täytäntöön mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 360 euroa.

Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti. Maksun suuruus on määrätty asian käsittelyn vaatiman työmäärän perusteella, koska asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan perittävä maksu olisi kohtuuttoman korkea. Luvan käsittelyn vaatima työmäärä on ollut 6 tuntia ja tuntihinta 60 euroa, joten maksun suuruus on 360 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija

Päätös tiedoksi sähköpostilla

Kajaanin kaupunki

Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Paltamon kunta

Paltamon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Vaalan kunta

Vaalan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Utajärven kunta

Utajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen / Oulunkaaren ympäristöpalvelut

Muhoksen kunta

Muhoksen kunnan ja Oulun kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen / Oulun seudun ympäristötoimi

Oulun kaupunki

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Pohjois-Suomen kalatalouspalvelut

Suomen ympäristökeskus

Ilmoittaminen yleisessä tietoverkossa ja sanomalehdissä

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen lupaviranomaisen verkkosivuilla <https://ylupa.avi.fi>.

Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Paltamon, Vaalan, Utajärven ja Muhoksen kuntien sekä Kajaanin ja Oulun kaupunkien verkkosivuilla.

Päätöstä koskeva ilmoitus julkaistaan Kalevassa ja Kainuun Sanomissa.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Valtteri Niskanen

Jaakko Pirttijoki

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Valtteri Niskanen ja Jaakko Pirttijoki (esittelevä jäsen).

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0295 017 662 tai 0295 017 500.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Liite

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksu-laissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **4.1.2021**

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihde: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan ku-
luessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Tämä asiakirja PSAVI/9483/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/9483/2020 har godkänts elektroniskt

Niskanen Valtteri 27.11.2020 14:57

Pirttijoki Jaakko 27.11.2020 14:57